

Polyfunkčný komplex Nová Cvernovka- - dendrologický prieskum.

Predmetom tohoto materiálu je dendrologický prieskum drevín rastúcich v Bratislave mestskej časti Ružinov v areály Cvernovky, kde je navrhovaný nový polyfunkčný komplex Nová Cvernovka.

Riešené územie je ohraničené vlastníckymi vzťahmi investora a nachádza sa v ohradenom areály bývalej Cvernovky.

V súčasnosti sa tu nachádzajú objekty bývalej továrne a k nej prilahlé plochy zelene. V území sa nachádzajú prestarnuté agáty, ktoré sú vo veľmi zlom zdravotnom stave - silne poškodené, preschnuté s dutinami na báze kmeňa ako aj na kmeni s hnilobou na koreňových nábehoch... Predmetné stromy sú neperspektívne. Medzi objektmi sa nachádzajú staré čerešne vytvárajúce dominantu v území. Najhodnotnejšími jedincami sú dva exempláre tisu (p.č. 12 a 28). Stromy rastúce v riešenom území sú pozostatkom pôvodných výsadiieb. Chodníky sú lemované živými plotmi z vtáčieho zobu.

V záujmovom území bolo hodnotených 29 ks solitérnych drevín a kríkové skupiny. Ako podklad pre hodnotenie bolo použité zameranie územia s navrhovaným riešením.

Prieskum drevín nachádzajúcich sa na riešenom území bol vykonaný v marci roku 2007. V tabuľkovej časti je spracované sadovnícke hodnotenie drevín.

Princíp systému hodnotenia zelene spočíva v tom, že sa pri drevinách zakreslených v inventarizačnom pláne, určí druhová skladba a zmerajú sa najdôležitejšie údaje t.j. výška, obvod kmeňa a priemer koruny, veková kategória. Komplexné posúdenie zdravotného stavu, perspektív vývoja a vzhľadových vlastností určuje sadovnícke hodnotenie jednotlivých drevín. V poznámke sú zachytené ostatné dôležité, v predchádzajúcich bodoch neuvedené hodnoty tak, aby bolo možné dreviny vyhodnotiť čo možno najúplnejšie. Získané údaje sú usporiadané kvôli prehľadnosti do tabuľky.

Meranie veľkostných hodnôt:

- o b v o d k m e ň a sa meria vo výške 130 cm nad zemou.

- p r i e m e r k o r u n y sa spravidla meria ako pôdorysný priemet koruny na terén. Namerané hodnoty sa zoradujú do kategórii, ktoré umožňujú priame optické rozlíšenie veľkostných skupín.

- výška sa zisťuje meraním. Nakoľko sa dreviny, najmä mladšie exempláre, každoročne výškovo menia, výška sa vyjadruje v rozmedziach po 5 m,

- veková kategória - údaj potrebný pre rozhodovanie ako s hodnotenou plochou ďalej zaobchádzať. Jeho presné zistenie býva veľmi obtiažne. Pre potreby praxe však postačuje zaradenie drevín do vekových kategórií po 20. rokoch.

- sadovnické hodnotenie - toto kritérium zahrňuje integrujúcim spôsobom prakticky všetky kvality drevín, ktoré nebolo možné vyjadriť nameranými hodnotami. Je to v podstate klasifikátor, ktorý definuje kvalitu drevín podľa stupňa ich účinnosti ako účelovej a funkčnej zložky prírodnej časti životného prostredia. V tejto práci je použitá metodika vypracovaná na Záhradníckej fakulte v Lednici na Morave, kde jednotlivé kvalitatívne stupne sú bodované, kde najkvalitnejšie dreviny dostávajú 5 a najmenej hodnotné 1 bod.

Dendrologický prieskum bol vykonaný v zmysle platných legislatívnych predpisov: Zákon č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny a Vyhlášky č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane prírody a krajiny a Vyhlášky č. 492/2006 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa mení a dopĺňa Vyhláška č. 24/2003.

Veľkosť stromov sa zisťuje meraním obvodu kmeňa vo výške 130 cm nad zemou alebo meraním ich výšky, ak obvod kmeňa nepresahuje 10 cm (§ 36 ods. 2). Pri stromoch, ktoré sa rozkonárujú vo výške menšej ako 130 cm, sa meria obvod kmeňa tesne pod jeho rozkonárením (§ 36 ods. 3).

Spoločenská hodnota drevín určená podľa § 36 sa upravuje prirážkovým indexom podľa prílohy č. 35. Spoločenská hodnota drevín sa vypočíta tak, že sa spoločenská hodnota uvedená v prílohe č. 33 vynásobí súčinom prirážkových indexov uvedených v prílohe č.35.

Spoločenská hodnota drevín vyjadruje ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje aj s prihliadnutím na plnenie mimoprodukčných funkcií.

V tabuľke hodnotených drevín je uvedená spoločenská hodnota podľa druhu a obvodu kmeňa, prirážkové indexy (poškodenia, veku) a upravená spoločenská hodnota.

Pri uplatňovaní jednotlivých prirážkových indexov sa prihliadalo na nasledovné skutočnosti: krátkovekosť drevín, poškodenie rôzneho stupňa a charakteru, náletový pôvod drevín, ktoré znižujú ich fyziologickú hodnotu. Poškodenie vyskytujúce sa pri jednotlivých stromoch je uvedené v tabuľke hodnotených drevín v poznámke.

V zmysle cit. zákona § 47 ods.4a) sa súhlas na výrub dreviny nevyžaduje na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm meraným vo výške 130 cm nad zemou a krovité porasty s výmerou

do 10 m² ak nerastú na území s druhým alebo tretím stupňom ochrany, na cintorínoch alebo ako súčasť verejnej zelene (ods.5).

Pri hodnotení boli použité nasledovné koeficienty:

	Index	Charakteristika drevín
a)	0-0,4	- ak je drevina odumretá
b)	0,4	- ak je drevina poškodená alebo iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí nad 60 % (ťažké poškodenie)
c)	0,6	- ak je jednoznačne preukázaný nepriaznivý vplyv dreviny na statiku objektov a budov alebo drevín a ohrozenie prevádzkyschopnosti inžinierskych sietí, zatienenie nad hodnoty povolené normami a spôsobenie nadmernej vlhkosti obytných a iných objektov, - ak je drevina poškodená alebo je iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 26 – 60 % (stredné poškodenie)
d)	0,8	- ak ide o drevinu z náletu alebo výmladkov a ak jej výskyt nie je v súlade s využívaním konkrétnej plochy územia - ak je drevina poškodená alebo je iným spôsobom znížená jej fyziologická hodnota v rozpätí 11 – 25 % (slabé poškodenie)
e)	0,9	- ak ide o krátkoveké dreviny
f)	1,1	- ak ide o dlhoveké dreviny

Tabuľka všetkých hodnotených drevín:

P.č.	Názov dreviny	obvod kmeňa	Ø koruny	výška	vek	sad. hodn	Poznámka	Spoloč. hodnota	index poškod.	index OP IS	index vek	Hodnota upravená
1	Cerasus avium	105	4-6	10-15	20-40	2	nálet	26 000	0,80	0,60	0,90	11 232
2	Robinia pseudoacacia	180	4-6	5-10	60-80	1	bez vrcholca, rana na báze kmeňa	39 000	0,40	0,60	1,00	9 360
3	Robinia pseudoacacia	212	2-4	5-10	60-80	1	dutina na báze, poškodené koreňové nábehy	45 000	0,20	0,60	1,00	5 400
4	Robinia pseudoacacia	221	4-6	5-10	60-80	1	plodnice drevokazných húb na báze kmeňa, rana v korune, 50% kmeňa bez kôry	51 000	0,20	0,60	1,00	6 120
5	Robinia pseudoacacia	217	2-4	5-10	60-80	1	dutina 320x40x40, odhnuté koreňové nábehy, rana na kmeni, preschnutý	45 000	0,20	0,60	1,00	5 400
6	Cerasus avium	185	6-8	10-15	40-60	2		39 000	0,80	0,60	0,90	16 848
7	Cerasus avium	255	8-10	10-15	40-60	2	rozštiepená	58 000	0,40	0,60	0,90	12 528
8	Prunus cerasifera "Nigra"	70	4-6	10-15	40-60	2	rana na kmeni	15 000	0,60	0,60	0,90	4 860
9	Cerasus avium	151	4-6	10-15	40-60	3		35 000	1,00	0,60	0,90	18 900
10	Cerasus avium	193	6-8	10-15	40-60	2		45 000	0,80	0,60	0,90	19 440
11	Prunus cerasifera "Nigra"	108	6-8	10-15	40-60	3		26 000	1,00	0,60	0,90	14 040
12	Taxus baccata	115	6-8	10-15	60-80	3		36 000	1,00	1,00	1,10	39 600
13	Betula pubescens	151	6-8	10-15	40-60	3	ulomený konár	35 000	1,00	1,00	0,90	31 500
14	Betula pubescens	215	4-6	10-15	40-60	3	2 x v 0,4 m	45 000	0,80	1,00	0,90	32 400
15	Betula pubescens	124	4-6	10-15	40-60	3		32 000	1,00	1,00	0,90	28 800
16	Thuja orientalis	56	0-2	10-15	20-40	3		18 000	1,00	1,00	0,90	16 200
17	Cerasus avium	131	6-8	10-15	40-60	2	silne preschnutá	35 000	0,40	0,60	0,90	7 560
18	Betula pubescens	130	4-6	10-15	40-60	3		32 000	1,00	1,00	0,90	28 800
19	Betula pubescens	109	4-6	10-15	40-60	3	presychá	26 000	0,80	1,00	0,90	18 720

P.č.	Názov dreviny	obvod kmeňa	Ø k oruny	výška	vek	sad. hodn	Poznámka	Spoloč. hodnota	index poškod.	index OP IS	index vek	Hodnota upravená
20	Morus sp.	98	2-4	5-10	20-40	3		23 000	1,00	1,00	1,00	23 000
21	Picea abies	57	2-4	5-10	20-40	3		18 000	1,00	1,00	1,00	18 000
22	Betula pubescens	137	6-8	10-15	40-60	3		35 000	1,00	1,00	0,90	31 500
23	Thuja orientalis	60	4-6	5-10	20-40	3		18 000	1,00	1,00	0,90	16 200
24	Thuja orientalis	63	2-4	5-10	20-40	3		21 000	1,00	0,60	0,90	11 340
25	Morus sp. "Pendula"	95	2-4	0-5	20-40	1	rana na kmeni, dutina v mieste štepenia	23 000	0,40	1,00	1,50	13 800
26	Thuja orientalis	91	2-4	5-10	20-40	3		30 000	1,00	0,60	0,90	16 200
27	Thuja orientalis	94	2-4	5-10	20-40	3	v 0,4 m 2 x	30 000	0,80	1,00	0,90	21 600
28	Taxus baccata	128	4-6	10-15	60-80	3		39 000	1,00	1,00	1,10	42 900
29	Picea abies	47	2-4	0-5	20-40	2	utláčaný pajaseňom	15 000	0,80	1,00	1,00	12 000
A	Juniperus chinensis "Pfitzeriana"	30 m2	-	1,20	20-40	3		12 000	1,00	1,00	0,90	10 800
B	Ligustrum vulgare	19 m2	-	1,50	20-40	3		6 000	1,00	1,00	0,90	5 400
B1	Ligustrum vulgare	7 m2	-	1,50	20-40	3		3 000	1,00	1,00	0,90	2 700
B2	Ligustrum vulgare	34 m2	-	1,10	20-40	3		10 500	1,00	1,00	0,90	9 450
B3	Ligustrum vulgare	25 m2	-	1,10	20-40	3		7 500	1,00	1,00	0,90	6 750
B4	Ligustrum vulgare	14 m2	-	1,10	20-40	3		4 500	1,00	1,00	0,90	4 050
B5	Ligustrum vulgare	10 m2	-	1,50	20-40	3		3 000	1,00	1,00	0,90	2 700
B6	Ligustrum vulgare	10 m2	-	1,50	20-40	3		3 000	1,00	1,00	0,90	2 700
C	Viburnum rhytidophyllum	5 m2	-	3	20-40	3		8 000	1,00	1,00	0,90	7 200
	SPOLU:							992 500				585 998

Tabuľka hodnotených drevín podliehajúcich súhlasu na výrub:

P.č.	Názov dreviny	obvod kmeňa	Ø k oruny	výška	vek	sad. hodn	Poznámka	Spoloč. hodnota	index poškod.	index OP IS	index vek	Hodnota upravená
1	Cerasus avium	105	4-6	10-15	20-40	2	nálet	26 000	0,80	0,60	0,90	11 232
2	Robinia pseudoacacia	180	4-6	5-10	60-80	1	bez vrcholca, rana na báze kmeňa	39 000	0,40	0,60	1,00	9 360
3	Robinia pseudoacacia	212	2-4	5-10	60-80	1	dutina na báze, poškodené koreňové nábehy	45 000	0,20	0,60	1,00	5 400
4	Robinia pseudoacacia	221	4-6	5-10	60-80	1	plodnice drevokazných húb na báze kmeňa, rana v korune, 50% kmeňa bez kôry	51 000	0,20	0,60	1,00	6 120
5	Robinia pseudoacacia	217	2-4	5-10	60-80	1	dutina 320x40x40, odhnuté koreňové nábehy, rana na kmeni, preschnutý	45 000	0,20	0,60	1,00	5 400
6	Cerasus avium	185	6-8	10-15	40-60	2		39 000	0,80	0,60	0,90	16 848
7	Cerasus avium	255	8-10	10-15	40-60	2	rozštiepená	58 000	0,40	0,60	0,90	12 528
8	Prunus cerasifera "Nigra"	70	4-6	10-15	40-60	2	rana na kmeni	15 000	0,60	0,60	0,90	4 860
9	Cerasus avium	151	4-6	10-15	40-60	3		35 000	1,00	0,60	0,90	18 900
10	Cerasus avium	193	6-8	10-15	40-60	2		45 000	0,80	0,60	0,90	19 440
11	Prunus cerasifera "Nigra"	108	6-8	10-15	40-60	3		26 000	1,00	0,60	0,90	14 040
12	Taxus baccata	115	6-8	10-15	60-80	3		36 000	1,00	1,00	1,10	39 600
13	Betula pubescens	151	6-8	10-15	40-60	3	ulomený konár	35 000	1,00	1,00	0,90	31 500
14	Betula pubescens	215	4-6	10-15	40-60	3	2 x v 0,4 m	45 000	0,80	1,00	0,90	32 400
15	Betula pubescens	124	4-6	10-15	40-60	3		32 000	1,00	1,00	0,90	28 800
16	Thuja orientalis	56	0-2	10-15	20-40	3		18 000	1,00	1,00	0,90	16 200
17	Cerasus avium	131	6-8	10-15	40-60	2	silne preschnutá	35 000	0,40	0,60	0,90	7 560
18	Betula pubescens	130	4-6	10-15	40-60	3		32 000	1,00	1,00	0,90	28 800
19	Betula pubescens	109	4-6	10-15	40-60	3	presychá	26 000	0,80	1,00	0,90	18 720
20	Morus sp.	98	2-4	5-10	20-40	3		23 000	1,00	1,00	1,00	23 000
21	Picea abies	57	2-4	5-10	20-40	3		18 000	1,00	1,00	1,00	18 000
22	Betula pubescens	137	6-8	10-15	40-60	3		35 000	1,00	1,00	0,90	31 500
23	Thuja orientalis	60	4-6	5-10	20-40	3		18 000	1,00	1,00	0,90	16 200
24	Thuja orientalis	63	2-4	5-10	20-40	3		21 000	1,00	0,60	0,90	11 340
25	Morus sp. "Pendula"	95	2-4	0-5	20-40	1	rana na kmeni, dutina v mieste štepenia	23 000	0,40	1,00	1,50	13 800
26	Thuja orientalis	91	2-4	5-10	20-40	3		30 000	1,00	0,60	0,90	16 200
27	Thuja orientalis	94	2-4	5-10	20-40	3	v 0,4 m 2 x	30 000	0,80	1,00	0,90	21 600
28	Taxus baccata	128	4-6	10-15	60-80	3		39 000	1,00	1,00	1,10	42 900

P.č.	Názov dreviny	obvod kmeňa	Ø k oruny	výška	vek	sad. hodn	Poznámka	Spoloč. hodnota	index poškod.	index OP IS	index vek	Hodnota upravená
29	Picea abies	47	2-4	0-5	20-40	2	utláčaný pajaseňom	15 000	0,80	1,00	1,00	12 000
A	Juniperus chinensis "Pfitzeriana"	30 m2	-	1,20	20-40	3		12 000	1,00	1,00	0,90	10 800
B	Ligustrum vulgare	19 m2	-	1,50	20-40	3		6 000	1,00	1,00	0,90	5 400
B2	Ligustrum vulgare	34 m2	-	1,10	20-40	3		10 500	1,00	1,00	0,90	9 450
B3	Ligustrum vulgare	25 m2	-	1,10	20-40	3		7 500	1,00	1,00	0,90	6 750
B4	Ligustrum vulgare	14 m2	-	1,10	20-40	3		4 500	1,00	1,00	0,90	4 050
	SPOLU:							975 500				570 698

Bratislava, marec 2007

Ing. Katarína Serbinová